

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΠΕΙΓΟΝ

Σπάρτη, 2021

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ &
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ
Ταχ. Δ/ση: Διοικητήριο
2^ο χλμ Ε.Ο. Σπάρτης-Γυθείου
Τ.Κ. 231 00 Σπάρτη
Πληροφορίες: Ι. Κούρου
Τηλέφ.: 2731363325
E-mail: i.kourou@lakonia.gr

ΠΡΟΣ:

Υπουργείο Αγροτικής
Ανάπτυξης & Τροφίμων
Γεν. Διεύθυνση Διοικητικών
Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής
Διακυβέρνησης
Δ/ση Διαχείρισης Ακίνητης
Περιουσίας
Τμήμα Εμπραγμάτων Δικαιωμάτων
και Νομικών Υποθέσεων
Δεστούνη 2 & Αχαρνών 381
Τ.Κ. 11143 Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Απόψεις επί των ερωτήσεων που κατέθεσαν οι Βουλευτές του Νομού μας σχετικά με το αγρόκτημα «Αφανιά-Κρεββατά» που βρίσκεται στη Σκάλα Δήμου Ευρώτα Λακωνίας»

Οι ερωτήσεις που κατατέθηκαν από τους δυο Βουλευτές του Νομού κ. Νεοκλή Κρητικό και κ. Σταύρο Αραχωβίτη αφορούν σε ακίνητα που εντοπίζονται εντός της διανομής του αγροκτήματος «Αφανιά-Κρεββατά» που βρίσκεται στη Σκάλα Δήμου Ευρώτα Λακωνίας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑΤΟΣ «ΑΦΑΝΙΑ-ΚΡΕΒΒΑΤΑ»

Με την υπ' αριθμ. 200593/2-1-1953 κοινή απόφαση των Υπουργών Γεωργίας και Οικονομικών (Σχετ. 1), διατέθηκε το λιβάδι «Αφανιά-Κρεββατά» στη Σκάλα Λακωνίας εκτάσεως 10.000 περίπου στρεμμάτων ιδιοκτησίας Ελληνικού Δημοσίου για την αποκατάσταση ακτημόνων κτηνοτρόφων. Όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 61260e37ed1fdb9e6c20833b στις 26/08/21 10:44

2167/3-9-2010 έγγραφο της Κτηματικής Υπηρεσίας Ν. Λακωνίας (Σχ. 2), το δημόσιο αυτό κτήμα είχε καταγραφεί στο Βιβλίο Καταγραφής Δημοσίων Κτημάτων με αρ. Β.Κ. 1051 πρώην αρμοδιότητας ΔΟΥ Κροκεών, και τη χρονική περίοδο 1915 έως 1953 γίνονταν μισθώσεις του ακινήτου.

Στον από 21-01-1976 πίνακα διανομής (με θεώρηση από το Υπουργείο Γεωργίας στις 04-02-1976) του αγροκτήματος «ΣΚΑΛΑ» (Λακεδαίμονος) Βοσκότοποι ΑΦΑΝΙΑ-ΚΡΕΒΒΑΤΑ (Σχ. 3), η συνολική έκταση του αγροκτήματος είναι 13.232,375 στρέμματα. Στο παρόν επισυνάπτονται τα συνημμένα στον πίνακα διανομής τοπογραφικά διαγράμματα «ΤΜΗΜΑ ΣΚΑΛΑ (ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΣ) ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ ΑΦΑΝΙΑ-ΚΡΕΒΑΤΑ ΔΙΑΝΟΜΗ 1959» (πινακίδες 1 & 2) όπου απεικονίζονται τα επιμέρους τεμάχια της διανομής (Σχ. 4 & 5).

Ι) Με την υπ' αριθμ. 2/1956 απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Ν. Λακωνίας (Σχ. 6), παραχωρήθηκε έκταση περίπου 7.000 στρεμμάτων (τεμάχια 1, 2 & 3 του πίνακα διανομής συνολικής εκτάσεως 6.990,982 στρεμμάτων) στο Συνεταιρισμό Αποκαταστάσεως Ακτημόνων Κτηνοτρόφων (Σ.Α.Α.Κ.) Σκάλας. Η έκταση αυτή που αναλογεί σε 14 αποκατασταθέντες κτηνοτρόφους, δεν διανεμήθηκε κατά κλήρους αλλά παραχωρήθηκε συνολικώς στους κτηνοτρόφους, οι οποίοι αρχικά απέκτησαν δικαίωμα εξ αδιαιρέτου νομής για βόσκηση των ποιμνίων τους.

Από την ίδρυση του συνεταιρισμού μέχρι σήμερα, οι εκάστοτε Επιτροπές Απαλλοτριώσεων εφαρμόζοντας τα προβλεπόμενα από τον Κτηνοτροφικό Κώδικα και την ισχύουσα νομοθεσία, απέπεμπαν μέλη του συνεταιρισμού και στις θέσεις αυτών όριζαν άλλα που πληρούσαν τις προϋποθέσεις αποκατάστασης. Κατά την τελευταία αποκατάσταση ο συνεταιρισμός αριθμούσε 14 μέλη. Το Τμήμα μας έχει διαβιβάσει σχετικό φάκελο στην Επιτροπή Θεμάτων Γης & Επίλυσης Διαφορών και στο προσεχές διάστημα θα πραγματοποιηθεί έλεγχος στον Σ.Α.Α.Κ. σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 24 παρ. 1 και 2 του Ν. 4061/2012 (ΦΕΚ 66/Α/22-3-2012).

Σύμφωνα με την παράγραφο 1ε του άρθρου 1 του Ν. 4061/2012, οι εκτάσεις που αποτέλεσαν αντικείμενο κτηνοτροφικής αποκατάστασης βάσει πράξεων απαλλοτριώσεων που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή του Ν.Δ. 203/1969 «Κτηνοτροφικός Κώδικας» (Α' 368/1941) και του άρθρου 28 του Ν. 2185/1952 (Α' 217/1952), διαχειρίζονται από το ΥΠΑΑΤ, με τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ίδιου νόμου, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Σύμφωνα επίσης με τα οριζόμενα στο άρθρο 24 του Ν. 4061/2012, η κυριότητα των ακινήτων που παραχωρήθηκαν σε κτηνοτρόφους για κτηνοτροφική αποκατάσταση βάσει των διατάξεων του Κτηνοτροφικού Κώδικα και του άρθρου 10 του Ν. 3147/2003, ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο. Τέλος, στο ίδιο άρθρο στη δεύτερη παράγραφο προβλέπεται ότι οι κτηνοτρόφοι που αποκαταστάθηκαν κτηνοτροφικά σε ακίνητα του ΥΠΑΑΤ, έχουν, μόνο, δικαίωμα χρήσης των ακινήτων αυτών.

Σημειώνουμε ότι εντός του βοσκοτόπου των 7.000 περίπου στρεμμάτων έχουν διαχωριστεί βάσει του άρθρου 27 του Ν. 2040/1992, επτά (7) τεμάχια εμβαδού τεσσάρων (4) στρεμμάτων έκαστο, τα οποία ανήκουν κατά πλήρη κυριότητα σε ισάριθμους κτηνοτρόφους μέλη του συνεταιρισμού.

II) Με την ίδια απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων (βλ. σχετ. 6), παραχωρήθηκαν 1.000 στρέμματα (τεμάχια **34** και **39** του πίνακα διανομής συνολικής εκτάσεως 1.000,018 στρεμμάτων) στην τέως Κοινότητα Σκάλας, η οποία εξόφλησε το οφειλόμενο για την παραχώρηση τίμημα, και κατέστη κυρία της έκτασης. Εν συνεχεία εκδόθηκε η υπ' αριθμ. ΖΓ.8165/Φ139/8-10-1976 βεβαίωση του Νομάρχη Λακωνίας, η οποία επέιχε θέση τίτλου δεκτικού μεταγραφής (Σχετ. 7).

III) Τα τεμάχια με αριθμούς **5, 6, 7, 8, 9, 15, 17, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 35, 36, 37** και **40**, συνολικής εκτάσεως 1.123,443 στρεμμάτων, αναγράφονται στον πίνακα διανομής (βλ. σχετ. 3) ως Ελληνικό Δημόσιο κατεχόμενα από ιδιώτες (ελαιώνες και αγροί), και στην ανακεφαλαιωτική κατάσταση του ίδιου πίνακα, ως διαθέσιμα κατεχόμενα.

Τα παραπάνω τεμάχια περιλαμβάνονται και στον από 14-04-1959 κτηματολογικό πίνακα αποτυπώσεως του κτήματος «Σκάλα (Λακεδαίμονος) Δημοσία Έκτασις ΑΦΑΝΙΑ-ΚΡΕΒΑΤΑ» (Σχετ. 8), όπου σημειώνεται η αυθαίρετη κατοχή που αμφισβητείται από το Ελληνικό Δημόσιο, καθώς και τα ονόματα των αυθαίρετων κατόχων. Σύμφωνα με το από 25-11-1959 Πρακτικό της Επιτροπής Διανομών Νομού Λακωνίας (Σχετ. 9), τα υπό διαφόρους κατεχόμενα και διεκδικούμενα τεμάχια τέθηκαν στη διάθεση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων.

Αναφορικά με την έκταση των 1.123,443 στρεμμάτων, ζητήθηκε η γνώμη της Δ/σης Πολιτικής Γης του ΥΠΑΑΤ με το υπ' αριθμ. 17271/13-12-2011 έγγραφό μας (Σχετ. 10). Η τελευταία με το υπ' αριθμ. 3507ΠΕ/9-1-2012 έγγραφό της, μας απάντησε ότι τα τεμάχια με αριθμούς **5, 6, 7, 8, 9, 15, 17, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26,**

27, 28, 29, 30, 31, 32, 35, 36, 37 και 40, καταγράφονται ως ιδιοκτησία του Ελληνικού Δημοσίου (Σχετ. 11).

IV) Τέλος, στα εναπομείναντα 4.117,932 στρέμματα του πίνακα διανομής αντιστοιχούν τα τεμάχια **38, 23, 11, 12, 16, 18, 42, 4, 14, 41, 10, 33, 13, 43** και **44** του κτήματος. Σε αυτά περιλαμβάνονται: α) κοινόχρηστες εκτάσεις (αγελαδόστρατα) και β) ιδιόκτητες εκτάσεις (χερσολείβαδα Ελληνικού Δημοσίου κατεχόμενα, λειβάδια Ελληνικού Δημοσίου κατεχόμενα, ποιμνιοστάσια Ελληνικού Δημοσίου κατεχόμενα, εκκλησία μετά περιοχής και δρόμοι Ελληνικού Δημοσίου).

Τα παραπάνω τεμάχια περιλαμβάνονται και αυτά στον από 14-04-1959 κτηματολογικό πίνακα (βλ. σχετ. 8), και στην πλειοψηφία τους τέθηκαν στη διάθεση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων σύμφωνα με το από 25-11-1959 Πρακτικό της Επιτροπής Διανομών (βλ. σχετ. 9).

Αρχικά, η θέση της Υπηρεσίας μας για την έκταση των 4.117,932 στρεμμάτων, ήταν ότι επρόκειτο για εκτάσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών. Η Δ/ση Πολιτικής Γης του ΥΠΑΑΤ στο υπ' αριθμ. 3135/122024/02-01-2013 έγγραφό της (Σχετ. 12), απαντώντας στο υπ' αριθμ. 5065/23-11-2012 έγγραφο της Κτηματικής Υπηρεσίας Ν. Λακωνίας (Σχετ. 13), αναφέρει ότι κατά την άποψή της υπηρεσίας, μπορεί να θεωρηθεί ότι και τα τεμάχια αυτά εμπίπτουν στα ακίνητα, τα οποία διαχειρίζεται το ΥΠΑΑΤ για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου.

Από έρευνα στο αρχείο της Υπηρεσίας μας γνωρίζουμε ότι μόνο ένα αίτημα είχε κατατεθεί ενώπιον της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Ν. Λακωνίας για αναγνώριση κυριότητας που αφορούσε τα τεμάχια 15, 17 και 18 της διανομής, και είχε εκδοθεί η υπ' αριθμ. 2/1994 απορριπτική απόφαση της Ε.Α. (Σχετ. 14).

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΤΗΜΑΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ «ΑΦΑΝΙΑ-ΚΡΕΒΒΑΤΑ»

Το έτος 2004 ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες κτηματογράφησης του Ν. 2308/1995 και καταχώρισης πρώτων εγγραφών στα κτηματολογικά βιβλία για τα ακίνητα της περιοχής του τέως Δήμου Σκάλας Νομού Λακωνίας. Ως ημερομηνία έναρξης ισχύος του θεσμού του Κτηματολογίου στην παραπάνω περιοχή ορίστηκε η 03-01-2005 με την υπ' αριθμ. 269/2/23-12-2004 απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Κ.Χ.Ε. (Σχετ. 15). Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 και 10ε του Ν. 2308/1995 το Ελληνικό Δημόσιο κατά τον χρόνο εκείνο εξαιρούνταν από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης καθώς και από την καταβολή τέλους.

Με το υπ' αριθμ. 6554/30-11-2006 έγγραφο της Δ/σης Πολιτικής Γης του ΥΠΑΑΤ (Σχετ. 16) ενημερωθήκαμε για τις ενέργειες που οφείλει η Υπηρεσία μας να προβεί όταν μια δημόσια έκταση φέρεται ως «αγνώστου ιδιοκτήτη» ή ως ιδιοκτησία τρίτου στις πρώτες εγγραφές στα Κτηματολογικά βιβλία.

Εν συνεχεία, με το υπ' αριθμ. 5552/4-11-2008 έγγραφο (Σχετ. 17) η Δ/ση Πολιτικής Γης κάλεσε τις Τοπογραφικές Υπηρεσίες των τέως Ν.Α. να αναζητήσουν και να επεξεργαστούν τα κτηματολογικά διαγράμματα ώστε να εντοπίσουν τα ακίνητα που έχουν καταγραφεί με την ένδειξη «άγνωστος ιδιοκτήτης» και αυτά για τα οποία έχουν κατατεθεί δηλώσεις ιδιοκτησίας από καταπατητές.

Η Υπηρεσία μας σε συνέχεια των δυο ανωτέρω εγγράφων και γνωρίζοντας ότι εντός της κτηματογραφηθείσας περιοχής υπάρχει η δημόσια έκταση «Αφανιά-Κρεββατά», σας απέστειλε τα υπ' αριθμ. 15146/20-11-2008 και 8176/10-8-2010 έγγραφα (Σχε. 18 & 19) ζητώντας τη συνδρομή των αρμόδιων Διευθύνσεων του Υπουργείου χωρίς να λάβουμε απάντηση.

Με τη συνδρομή τοπογραφικού συνεργείου της τέως Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λακωνίας τα έτη 2009-2010, και εν συνεχεία με τη συνδρομή ανάδοχου εξωτερικού τεχνικού γραφείου (κ. Ηλία Κων. Φρέντζου) κατόπιν συμβάσεων ανάθεσης υπηρεσιών της Περιφέρειας Πελοποννήσου/Π.Ε. Λακωνίας τα έτη 2019 και 2021, λάβαμε γνώση των 413 γεωτεμαχίων ΚΑΕΚ που βρίσκονται εντός της διανομής «Αφανιά-Κρεββατά» και το Ελληνικό Δημόσιο δεν έχει καταχωρηθεί ως δικαιούχος. Συγκεκριμένα, το ανάδοχο τεχνικό γραφείο μας χορήγησε Τεχνική Έκθεση για την απεικόνιση επιφανειών γεωτεμαχίων Εθνικού Κτηματολογίου κυριότητας Ελληνικού Δημοσίου ευρισκόμενων εντός της διανομής Αφανιά-Κρεβατά (Σχετ. 20), τοπογραφικά διαγράμματα και τοπογραφικά διαγράμματα γεωμετρικών μεταβολών για όλα τα γεωτεμάχιο ΚΑΕΚ.

Έτσι η Υπηρεσία μας ξεκίνησε την αποστολή φακέλων με απόψεις και έγγραφα προς το Δικαστικό Γραφείο Σπάρτης για την άσκηση αγωγών. Μέχρι σήμερα έχουν σταλεί φάκελοι με απόψεις και στοιχεία για περί τα 280 γεωτεμάχια ΚΑΕΚ και στο άμεσο προσεχές διάστημα - λόγω της μοναδικής καταληκτικής ημερομηνίας της 31ης-12-2021 (Ν.4759/2020, άρθρο 134 παρ. 4) - θα σταλεί φάκελος και για τα υπόλοιπα γεωτεμάχια ΚΑΕΚ που αριθμούν περίπου τα 130 και περιλαμβάνονται στην τεχνική έκθεση (βλ. σχετ. 20).

Όπως επισημαίνεται και στις ερωτήσεις των κ.κ. Βουλευτών, δεκάδες ακίνητα της διανομής βρίσκονται εντός του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου της πόλεως Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 61260e37ed1fdb9e6c20833b στις 26/08/21 10:44

Σκάλας Δήμου Ευρώτα και εντός αυτών υφίστανται ανθρώπινες επεμβάσεις (κτίσματα, συστάσεις οριζόντιων ιδοκτησιών). Το Δικαστικό Γραφείο Σπάρτης απέστειλε την από 03-09-2018 προεισήγηση (Σχετ. 21) προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, το οποίο απάντησε με το υπ' αριθμ. 193638/749905/14-11-2018 έγγραφό (Σχετ. 22) ότι δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητά του η διαπίστωση της ύπαρξης ή μη εμπραγμάτων δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου.

Εν συνεχεία, με το υπ' αριθμ. 328762/45550/04-12-2018 έγγραφό μας (Σχετ. 23) ζητήθηκαν από την Υπηρεσία σας οδηγίες για τον περαιτέρω χειρισμό της υπόθεσης και ειδικότερα εάν είναι σκόπιμο να ασκηθούν αγωγές για τα ακίνητα αυτά. Η Υπηρεσία σας απάντησε με το υπ' αριθμ. 3321/169540π.ε./25-01-2019 έγγραφο (Σχετ. 24) ότι αφενός εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της η διατύπωση κρίσης ως προς την σκοπιμότητα έγερσης αγωγών, αφετέρου ότι κατά την άποψη της τα υπόψη ακίνητα αποτελούν ακίνητα κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου, με διαχείριση από το ΥΠΑΑΤ, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρ. 1 του Ν. 4061/2012. Τέλος, ζήτησε από το ΝΣΚ, κατόπιν της ρητής εντολής της Υπηρεσίας μας, να αποφανθεί περί της σκοπιμότητας άσκησης των εν λόγω αγωγών.

Η Υπηρεσία μας αφού έλαβε υπόψη της τα παραπάνω έγγραφα απέστειλε ως όφειλε στο Δικαστικό Γραφείο Σπάρτης σχετικούς φακέλους προβολής εμπραγμάτων δικαιωμάτων του Δημοσίου, όπως άλλωστε θα πράξει για το σύνολο των γεωτεμαχίων ΚΑΕΚ που εντοπίζονται εντός της διανομής του αγροκτήματος «Αφανιά-Κρεββατά» Σκάλας Δήμου Ευρώτα Λακωνίας.

Κατόπιν όσων εκτέθηκαν παραπάνω, σας γνωρίζουμε ότι παραμένουμε στη διάθεσή σας για περισσότερες διευκρινίσεις και συνεργασία.

**Μ.Ε.Π.
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Ε. ΝΙΚΑ
Ο ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΝΙΚΗΤΑΣ